

УКРАЇНА

(19) UA (11) 12034 (13) U
(51) МПК (2006)
A61C 17/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЗАБОРУ СЛИНИ ПІД'ЯЗИКОВИХ СЛИННИХ ЗАЛОЗ

1

2

(21) u200507358

(22) 25.07.2005

(24) 16.01.2006

(46) 16.01.2006, Бюл. №1, 2006р.

(72) Казаков Валерій Миколайович, Прокоф'єва
Таліна Іванівна, Івнєв Борис Борисович(73) ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІ-
ВЕРСИТЕТ ІМ.М. ГОРЬКОГО

(57) Спосіб забору слини під'язикових слинних залоз, що включає стимуляцію слиновідділення, який **відрізняється** тим, що стимуляцію проводять умовно-рефлекторним способом, і після заповнення під'язикової зони слиною до рівня альвеол забирають пробу слини стерильним скляним капіляром.

Корисна модель відноситься до медицини, а саме до стоматології, і може бути використана в клінічній і експериментальній практиці, для забору слини під'язикових слинних залоз.

Відомий спосіб забору слини [1] який взятий нами як прототип, полягає в наступному: досліджувати натщесерце, після чищення зубів звичайною зубною пастою, в десять годин ранку за місцевим часом, сидячи в стані спокою, притискають кінчик язика до піднебіння, збирають в під'язиковій області порожнини рота всю слину, що виділяється, (без ковтання) і однократно спльовують її в мірну пробірку.

Даний спосіб має наступні недоліки:

Вказівка точного часу забору слини (10 годин ранку) позбавлена будь-якої практичної значущості, тому що експериментально встановлено, що в ранкові години інтенсивність слиновідділення залежить від стану вегетативної нервової системи, і в нормі набуває максимальну швидкість через годину після пробудження людини.

Біологічна рідина, отримана відповідно до даного способу, може розцінюватися не як слина, а як ротова рідина внаслідок великої кількості домішок. Це відбувається внаслідок наступних причин:

В під'язиковій області скупчується секрет, що виділяється в порожнину рота вивідними протоками не тільки під'язикових, але і інших слинних залоз, наприклад, привушних, розташованих на слизовій оболонці щік. Виділяючись з протоків, і стікаючи по щоках, секрет слинних залоз змішується з епітелієм, стикається з альвеолою і зубами, вбираючи в свій склад мікроорганізми і продукти їх життєдіяльності. Процес спльовування - це

примусовий процес, при якому секрет слинних залоз так само додатково збагачується епітелієм слизової альвеол, губ, язика, елементами м'якого зубного нальоту і сурфактанту бронхіального дерева.

У основу корисної моделі поставлена задача створення способу забору слини під'язикових слинних залоз, який забезпечує максимальну чистоту цієї біологічної рідини. Поставлена задача досягається тим, що в способі забору слини під'язикових слинних залоз, що включає стимуляцію слиновідділення, згідно з винаходом, стимуляцію проводять умовно-рефлекторним способом, і після наповнення під'язикової області слиною до рівня альвеол нижніх зубів забирають пробу слини стерильним скляним капіляром.

Спосіб здійснюється таким чином:

Обстеження проводиться натщесерце. Відразу після пробудження людям, що обстежуються, рекомендують зробити механічне чищення зубів зубною щіткою і лікувально-профілактичною пастою типу Локалут, Бленд-а-мед, Колгейт. Протягом години після цього дозволяють вживання лише питної води. Безпосередньо перед забором проби слини людину, що обстежується, просять прополоскати порожнину рота звичайною питною водою протягом 1-2 хвилин. Далі їй рекомендують прийняти вільне сидяче положення. Після оглядають порожнину рота, знаходять вивідні протоки привушних слинних залоз і тампонують їх стандартними стоматологічними ватяними тампонами з стерильної упаковки. Досліджуваним роз'яснюють, як правильно розташувати кінчик язика на піднебінні (за зубами) і просять не робити ковтальних рухів. Ма-

(19) UA (11) 12034 (13) U

леньким дітям трохи закидають голову назад, і великим пальцем лівої руки в стерильній рукавичці фіксують положення язика на верхньому піднебінні. Далі стимулюють процес слиновідділення умовно-рефлекторним способом - кажуть слово "лимон" (у маленьких дітей просто чекають), доти, поки під'язикова область порожнини рота не заповниться слиною, при цьому її рівень не повинен бути вищим за альвеоли і підійматися до шийок нижніх зубів). Коли об'єм слини досягне потрібного (3-5мл), стерильним скляним капіляром об'ємом 1мл з внутрішнім діаметром 0,75-1мм забирають пробу слини і вміщують в стерильну пробірку з пробкою. При необхідності забір проби слини повторюють цим же капіляром, щоб довести об'єм до потрібного. Після цього спльовують слину, що залишилася, видаляють ватяні тампони. Переваги способу, що заявляється:

Слина під'язикових слинних залоз не змішується зі слиною привушних слинних залоз.

Практично виключається попадання в пробу слини елементів м'якого зубного нальоту, а так само епітелію слизової оболонки щік, губ і язика і сурфактанту бронхіального дерева.

Спосіб є пригідним не тільки для дорослих, але і для дітей, в тому числі раннього віку, коли дитина не може зробити усвідомлене спльовування.

Забір проби слини займає не більш 2 хвилин, естетичний, не викликає неприємних емоцій у тих, хто досліджується.

Джерела інформації

1. Артамонов В.А. Автореферат дис. канд. мед наук. М., 1986. 34с. "Стан порожнини рота і співвідношення активності слинних залоз і фундальних залоз шлунка у хворих виразковою хворобою".